

Παρά τὴν Καβάλλαν.— Τὰ εἰρημωμένα τῶν Φιλίππων

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΑΝΑ ΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ

ΟΙ ΦΙΛΙΠΠΟΙ

Ἔϊνε ἱστορικὸς ὁ τόπος τῶν Φιλίππων, ὅπου νῦν τὸ τουρκικὸν χωριὸν Φιλιππετζίκ. Οἱ Φίλιπποι ἐκτίσθησαν ὑπὸ Φιλίππου Β', βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ἐφ' ἧς ἀκριβῶς θέσεως ἔχειτο πρότερον ἡ πολίχνη Κρηνίδες, κληθεῖσα οὕτω ἐκ τῶν πέριξ κρηνῶν (πηγῶν). Ὁ Φίλιππος, ἰδιαίτατα εὐνοῶν τὴν νεόδμητον πόλιν, κατεκόσμησεν αὐτὴν καὶ ἐπηύξησε διὰ τῆς ἐποικίσεως νέων κατοίκων. Χρησιμοποιοῦν δὲ καὶ τὰ παρ' αὐτῇ, πρὸς ΜΔ. τοῦ Παγγαίου, πλούσια μεταλλεῖα χρυσοῦ ἀνέπτυξεν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε, κατὰ τὸν Διόδωρον, νὰ ἔχη ἡ πόλις πρόσδοτον πλείονα τῶν χιλίων ταλάντων. Ὅταν ὁ Περσεὺς ἠγματοπίσθη τῷ 167, ἡ δὲ Μακεδονία ὑπήχθη εἰς τὴν ῥωμαϊκὴν κυριαρχίαν, ἡ πόλις τῶν Φιλίππων διετήρησεν ἐπὶ πολὺ τὴν σπουδαιότητα αὐτῆς. Ὁ Ὀκταβιανὸς τὴν ἀνέδειξε ἀποικίαν ῥωμαϊκὴν, ὀνομάσας αὐτὴν Ἰουλιανὴν Αὐγούσταν Φιλιππικὴν καὶ κατεκόσμησε διὰ δημοσίων κτιρίων, ὧν εἰρημωμένα τινὰ σώζονται ἔτι.

Ἔϊνε γνωστὴ ἡ ἱστορικὴ φράσις «Ὁψόμεθα εἰς Φιλίππους», ἣτις, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἐλέχθη ὑπὸ τοῦ φάσματος τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος πρὸς τὸν φονέα του Ἰούνιον Βροῦτον, ὡς νὰ τῷ προεφήτευσεν τὴν ἐπὶ τῆς πεδιάδος πρὸ τῶν Φιλίππων (Κάμποι Φίλιπποι κατὰ τὸν Πλούταρχον) γενομένην κατοπίαν περιώ-

νυμον ἐζείνην μάχην (42 μ. Χ.), καθ' ἣν ἠττήθησαν κατὰ κράτος ὁ Βροῦτος καὶ ὁ Κάσσιος ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου.

Παρὰ τοὺς Φιλίππους ὑπάρχει καὶ ἔτι ὁ παραρρέων ῥύαξ, ὀνομασθεὶς ὑπὸ τῶν περιηγητῶν «μικρὸς Ἰορδάνης», διότι ἐν αὐτῷ ἐβαπτίσθη ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἡ πρώτη ἐν Εὐρώπῃ χριστιανή, ἡ ἐνάρετος καὶ εὐσεβὴς Λυδία. Τὸν ποταμίσκον τοῦτον τινὲς ἐκλαμβάνουν ὡς τὸν Ζαγάκτην (Νηρεόκοπον), ὀνομασθέντα οὕτω διότι ἐλέγετο, ὅτι κατὰ τὴν διάβασιν αὐτοῦ ἐθραύσθη ὁ ἄξων τῆς ἀμάξης τοῦ Πλούτωνος ἀπάγοντος τὴν ὥραϊαν Περσεφόνην, ἣν ἀνήρασε συλλέγουσαν ἄνθη ἀνά τὸ κάτωθι τῶν Φιλίππων χλοερὸν τοπίον.

Σφύζονται ἐρείπια τῆς ἐπὶ ὑψηλοῦ κωνοειδοῦς λόφου Ἀκροπόλεως, μετὰ τοῦ τείχους καὶ τοῦ πύργου, ὅπου τὸ πάλαι ἔκειντο αἱ Κρηνίδες, τὰ λείψανα τοῦ Θεάτρου τοῦ Φιλίππου, ἐν οἷς διακρίνονται τὰ ἀμφιθεατρικὰ ἐδώλια τῶν θεατῶν, ἀνάγλυφα Ἀρτέμιδος καὶ ἄλλα γλυπτὰ μαρμάρινα λείψανα. Μνημεῖον τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων εἶνε τὸ καὶ ἤδη ὀρθοῦμενον ἐρείπιον κολοσσαίου κτιρίου προκαλοῦν τὸν θαυμασμόν διὰ τε τὸν ὄγκον καὶ τὸ ὕψος του. Καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιότητος σφύζονται ἱκανὰ λείψανα, ἐν οἷς θολοειδῆς ναῖσκος κατακεχωσμένος μετ' ἀμυδρῶν ἀγιογραφιῶν, ὅστις θεωρεῖται ὅτι ἐχρησίμευσεν ὡς φυλακὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὃν οἱ Ῥωμαῖοὶ ἄρχοντες ἐρράβδισαν καὶ ἐμωλώπισαν μετὰ τοῦ συναποστόλου Σίλα. Οἱ χριστιανοὶ εἶτα μετέτρεψαν τὴν φυλακὴν εἰς ναὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Παύλου, ὅστις τρεῖς εἶχεν ἐπισκεφθῆ τούς Φιλίππους συνδεθεὶς μετὰ τῶν κατοίκων καὶ γράψας ἐκ Ρώμης τὴν πρὸς Φιλιππισίους ἐπιστολήν. Ἐκ Φιλίππων ὁ Παῦλος ἔγραψε καὶ τὴν Β' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολήν.

ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ἈΝΟΙΞΗ τῆς ζωῆς μου ἐὸν περαστικὴ, πρὶν φύγῃς
 κάμε ν' ἀνθίσῃ στήν ψυχὴν μὰ γλῶσσοσερή.
 Δόξα γὰρ σὲ καὶ θρίαμβος ὅταν μπορεῖς νὰ σμίγῃς
 τὸ τελευταῖο σου ἀνθισμα στοῦ τάφου τὴν ἀγῆ.
 Φῦγε, ψυχὴ, περὶ φανη μὲς τὸν ἀνθὸ τῆς νιότης·
 χαρὰ σὴ ζωὴ ποῦ χάνεται πρὶν οὐβῆ τ' ὄνειρό της.

(Θεσσαλονίκη, 1911)

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ